

BIJDRAGE TOT DE MYCOLOGISCHE FLORA VAN NEDERLAND

DOOR

DE CONSERVATRICE DER NED. MYCOL. VER.
(VERVOLG OP DE IN NED. KRUIDK. ARCH. 1925 GEPUBLI-
CEERDE NIEUWE BASIDIOMYCETAE).

Basidiomycetae.

Eubasidiae.

Agaricaceae.

Leucosporeae.

Amanita.

A. phalloides Fr. var. *alba* Pers. Champ. comest. tab. 2, fig. 2, p. 179; *A. bulbosa alba* Fries Syn. Fung. p. 251; Schaeff. Fung. bavar., t. 241; Cost. et Dufour, p. 256; Peck. 48, Report (1894), tab. 41, fig. 1—4; M. F. Bataille Bull. Soc. Myc. de France, XLI, 4e Fasc. p. 472. *A. phalloides* var. *verna alba* Fr. Lam. Encycl. p. 113.

Ziet hier wat ik aan literatuur over de witte variëteit van *A. phalloides* heb kunnen vinden. Daarvan geloof ik, dat die van C. et D. de eenige is, waarmede het zuivere albino ex. van *A. phalloides*, aanwezig op de tent. in Thyse's Hof op 1 Oct. te Bloemendaal gehouden, mee vergeleken kan worden. Auteursnaam bij deze ontbreekt! Wat de plaat in Persoon betreft, lijkt mij deze een zuivere *A. mappa* toe. De opgave van Peck vond ik als *A. bulbosa* var. *alba* ook zonder auteursnaam in Sacc. Syll. Fung. XIX p. 55. In de opgave in Bull. Soc. Myc. gaat het om *A. verna*, wat

deze beslist niet was. Niet alleen is *verna* een voorzomerding, doch ook de sporen zijn grooter en anders van vorm dan de gevondene, die zuivere *A. phalloides*-sporen bezit. Zij vertoont alle kenmerken van *A. phalloides*, zooals op de fraaie teekening voor de Fl. Bat. vervaardigd, duidelijk uitkomt.

Collybia.

C. clusilis Fries Epicr. p. 98, Hym. Eur. p. 12; Berk. et Br. nr. 1211; Cooke t. 247; Ricken Blätt. nr. 1214; Rea p. 342; Sacc. Syll. V. 250.

Syn: *Agar. umbilicatus* Bull. t. 411, fig. 2 B.

Hoed grauw-grijs, half bolvormig, in 't midden iets genaveld, bijna 2 cm breed, rand iets gestreept, steel 6 cm lang, 2 mm breed, kleur als van hoed, onderaan iets viltig, lamellen wit, zeer typisch straalvormig op den steel aflopend zooals bij jonge ex. van *Stropharia*- of *Panaeolus*-soorten, vrij dicht bijeen, iets aflopend. Habitus, zooals Ricken en Rea ook zeggen, op die van *Omphalia maura* gelijkende.

Sporen eivormig $7 \times 5\mu$ met oliedruppel.

Deze soort werd den 6en Nov. 1926, (na veel regenval), gevonden in de duinen bij Meijndel (Vak 70), onder kruipwilg, tusschen mos in het zand, bij het verzamelen van de daar ook groeiende *Mycena chlorantha*, door C. Cool, A. J. P. Oort, Rien Donk. De typische manier waarop de lamellen groeien, maakt de determinatie gemakkelijk. Zij is jammer genoeg niet door een teekening voor de Flora vastgelegd. Het eenige ex., dat werd gevonden, is droog geconserveerd.

Omphalia.

O. candida Bresadola Fung. Trid. II, p. 87, tab. CXCIX; Ricken Blätt. nr. 1184; Sacc. Syll. XXI, 33.

Hoed wit, doorschijnend, 0,6 — 1 cm, jong gewelfd, kaal, met gestreepten rand. Steel tot 2 cm lang, doorschijnend, slijtbaar onderaan met ruwharige basis wortelend, lamellen wijd uiteen, wit, sporen zeer typisch van vorm.

smal-elliptisch, $7 \times 2-3\mu$ (Bres. $9-11 \times 4-5\mu$). In groepjes groeiend op wortel van *Symphytum officinalis* in tuin St. Will. College, Katwijk a. d. Rijn, Leg: A. M. Scholte S. J., 13 Oct. en later 1926. Zij staat volgens Bresadola dicht bij *Omph. gracilis* Quélet. In een fraaie tekening is zij voor de Flora vastgelegd.

O. umbilicata Schaeffer t. 207 (Agar.); Fries Hym. Eur. p. 155; Ricken nr. 1149, Taf. 104, fig. 4; Sacc. Syll. V, p. 310; Wint. Kr. Fl. I, 748, Syn: *Agar. phaeophthalmus* Pers., Myc. Eur. III, nr. 103.

Waar de beschrijving van deze soort geheel met die van Ricken overeenkomt, is nader commentaar overbodig. Zeer duidelijk is bij jonge ex. de witte, zijdeachtige, 0,5 cm breede ring, die op den steel, de lamellen van den steel doen scheiden. Zonder deze zône gelijkt zij in alle deelen sprekend op *O. hydrogramma*, waar Ricken haar ook vlak naast plaatst. Waarschijnlijk is *umbilicata* dan ook niets anders dan een standplaats-variëteit?

Zij werd in veel ex. en op verschillende data in den herfst 1926 gevonden te Hengelo door Ir. A. C. Schweers aldaar.

Rhodosporeae.

Pluteolus.

P. reticulatus Pers. Ic. descr. t. 4, fig. 4 — 6, (Agar.); Fries Hym. Eur. p. 266; Cooke t. 495; Rea, 63 (*Pl. aleuriatus* Fr. sec. Quélet); Sacc. Syll. V, 859; Wint. Kr. Fl. 1, 669.

Hoed 2,5 cm breed, grijs met violet, umbo donker kleverig, glimmend, iets klokvormig, rand gestreept (geen netwerk gezien); steel 4 cm lang 0,4 cm breed, wit gestreept, onderaan wit vlokkig; lamellen dichtbijeën, vrij, eerst lichtrose dan kaneelkleurig; sporen bruin elliptisch, $9,7 \times 5,2\mu$; Cystiden verschillend van grootte en vorm, peervormig.

Gevonden op hout te Rhijngest bij Oegstgeest, 17 Nov. 1926 door A. J. P. Oort.

Afgebeeld door Jetske Oort.

Leptonia.

L. lazulina Fries Epicr. p. 153, Hym. Eur. p. 203; Ricken, Blätt. nr. 866; Rea, p. 346; Sacc. Syll. V, 711; Wint. Kr. Fl. I, 713.

Hoed 2 cm, klokvormig, sterk gestreept, zeer dun, eerst paarsachtig-blauw, zeer spoedig bruinkleurend. Steel paars blijvend, 4 cm lang, rolrond, lamellen, dicht bijeen, aanvankelijk paars, daarna vleeschkleurig. De habitus doet veel aan *Nolanea coelestina* Fr. denken.

Op moerassigen grond te Hengelo, 12 Juli 1926. Leg.: Ir. A. C. Schweers.

In een fraaie teekening is zij voor de Flora Bat. vastgelegd. Ochrosporeae.

Flammula.

F. lubrica Fries Syst. Myc. I, p. 252, Hym. Eur. p. 246. Ricken Blätt. nr. 617, Taf. 57, fig. 4; Rea p. 315; Sacc. Syll. V. 615; Wint. Kr. Fl. I, 683.

Deze *Flammula*-soort komt met genoemde beschrijvingen niet geheel overeen, doch er is geen enkele soort die even als deze, dergelijke zeer klein gestekelde sporen heeft. Hoed evenals de lamellen kaneelkleurig, droog, 4-6 cm, steel bruin, bovenaan geel en iets verbreed. Sporen 4μ bruin, zeer wrattig. Van Oct.- Dec. 1926 op opgespoten terrein (Zeehaven) Dordrecht, leg: H. W. Vink. Te Hengelo (grootere ex.) 22 Sept. 1926. leg: Ir. A. C. Schweers.

Zij is afgebeeld voor de Fl. Bat.

Naucoria.

N. badipes Fries Epicr. p. 196, Hym. Eur. p. 259; Cooke tab. 491; Ricken nr. 396, Taf. 60, fig. 6; Rea p. 353; Sacc. Syll. V, 840; Wint. Kr. Fl. I, 674.

Syn.: *Agar. badipes* Pers. Syn. fung. p. 259?

Hoed klokvormig, 2-3 cm groot, roestkleurig, gestreept, jong met witte vlokjes bedekt, die even als de strepen verdwijnen; steel 3-5 cm lang, donker bruin, tot roestkleurig, vlokkig-gewimperd.

Op opgespoten terrein (de Staart) te Dordrecht leg: B. M. Hoeks en H. W. Vink, 13 Oct. 1926, idem A. M. Scholte S. J. in tuin St. Will. College, Katwijk a.d. Rijn, Oct. 1926.

Galera.

G. pityria Fries Hym. Eur. p. 274; Ricken Blätt. nr. 691; Rea p. 411.

Hoed tot 4 cm, lichtbruin met donkere umbo, steel bruin met witvlokkige basis, bovenaan wit berijpt, jong als gorgordeld met een wit velum, 10 cm lang, basis knollig! Lamellen bruin met witvlokkige snede! Sporen zeer typisch van vorm, eivormig en gekromd, niet zoals Ricken opgeeft wrattig, $7-12 \times 5-7\mu$.

Op opgespoten terrein (de Staart) Dordrecht, Oct. 1926, leg: H. W. Vink.

Zij is afgebeeld voor de Fl. Bat.

G. spicula Lasch nr. 580, Linn. VI, p. 546; Fries Hym. Eur. p. 268; Quélet t. 7, fig. 5; Ricken Blätt. nr. 686, Taf. 60, fig. 13; Rea p. 409; Sacc. Syll. V, 863; Wint. Kr. Fl. I, 667.

Hoed klokvormig, oker-bruin geheel gestreept, hygrophiaan (bij opdrogen lichter) 2-4 cm; Steel 10 cm lang, kleur als van hoed, basis knollig en wit vlokkig en witvlokkige lamellen, eerst licht- dan roestbruin; sporen $6-12 \times 5-6\mu$, cystiden met kopje op steeltje, breedste gedeelte $24 \times 12\mu$.

Op opgespoten terrein, de Staart en 't Strand te Dordrecht, 7 Oct. 1926 gevonden door B. M. Hoeks en H. W. Vink aldaar.

Zij is voor de Fl. Bat afgebeeld.

G. ovalis Fries Monogr. I, p. 381, Hym. Eur. p. 268; Cooke t. 462; Rea p. 408; Sacc. Syll. V, 862; Wint. Kr. Fl. I, 668.

Hoed ei-klokvormig en zooblijvend, nooit uitgespreid, bruin, bij opdrogen geel, 3-4 cm, steel kleur als van hoed, 4-5 cm lang met velumresten boven aan, iets verbreed;

lamellen roestkleurig, sporen okerkleurig, $12 \times 6-8 \mu$ geen cystiden. Op opgespoten terrein, (De Staart) te Dordrecht van 13 Sept. tot in Nov. 1926 in groepjes en bij massa's groeiend. Leg: H. W. Vink.

Zij is afgebeeld voor de Flora Batava.

Melanosporeae.

Psathyrella.

P. hiascens Fries Syst. Myc. I, p. 381, Hym. Eur. p. 314; Cooke t. 635; Ricken Blätt. nr. 221; Rea p. 420, 517; Sacc. Syll. V, 1129; Wint. Kr. Fl. I, 637.

Hoed ei-klokvormig, met 't ouder worden tot het midden diep gespleten, geelachtig-wit, 3-5 cm; steel tot 7 cm hoog, wit, breekbaar; lamellen eerst wit, dan zwart, dicht bijeen; vleesch zeer dun; sporen hoekig, $10-12 \times 7-11 \mu$, in een groepje groeiende in de boschjes van Poot, den Haag, 1926, gevonden door Mevr. E. Ligtenbelt. Zij is afgebeeld door Mevr. M. Boetje-v. Ruyven.

Hydnaceae.

Hydnum.

H. denticulatum Pers. Mycol. Eur. 2, p. 181; Fries Hym. Eur. p. 614; Pat. tab. I, 481; Rea p. 638, 642, (*Acia denticulata* (Pers.) Bourd. et Galz.); Sacc. Syll. VI, 463.

Paddenstoel resupinaat, versch zwavelgeel, later bruin-geel, aan den rand stralend uitgespreid; stekels 2-3 mm lang, gedeeltelijk met wimpers bezet. Sporen kleurloos $5-6 \mu$. Op rottend hout St. Will. College, Katwijk a/d. Rijn, in tuin. Leg: A. M. Scholte S. J. 19 Mei 1926.

In een fraaie tekening is zij voor de Fl. Bat. vastgelegd.

Clavariaceae.

Clavaria.

C. crocea Pers. Comm. p. 57, (189), Ic. et descr. t. II, fig. 6; Fries Hym. Eur. p. 671; Britz. Hymenom. tab. 732, fig. 34; Coker, the Clav. of the Un. States, p. 107, pl. 28, 84; Rea, p. 713; Sacc. Syll. VI, 702.

Paddenstoel groeiende in één ex. of in groepjes van 2-4 exx., doch de stronken onderling niet vergroeid; zeer teer en glad, 2—3 cm hoog, 1—15 cm breed, saffraangeel gekleurd. De stronk 1/3 of 1/4 van de geheele hoogte, daarna 3-4 maal los vertakt; eindvertakkingen maanvormig (als bij *Cl. corniculata*), topje puntig. Vleesch zelfde kleur als van den paddenstoel, smaak- en reukeloos.

Basidiën 4-sporig, deze kleurloos, bijna rond, zeer klein, 2,5—3,5 μ .

In Sept. 1918 verzamelde ik op de Exc. der N. M. V. op 't Loo onder Rhododendron deze *Clavaria*-soort, die ik voor een zeer kleine, teere variëteit van *Cl. corniculata* hield. Na het verschijnen van Cokers boek bleek mij, waar ook de sporen dezelfde zijn, dat ik met deze soort te doen had. Dit jaar 1926 vond Mej. Toos Karstens, biol. stud. haar in een enkel ex. in gemengd bosch te Meyendel (Vak 70), den 6den Nov. Zooals uit de plaat, geteekend voor de Fl. Bat. blijkt, groeiden op 't Loo meerdere exx. bijeen. In 1923 vond ik haar te Schmalenbroek bij Enschede.

Deze soort is volgens Coker in de geheele wereld zeer zeldzaam.

C. fennica Karsten Not. Soc. Fenn. IX, p. 372; Fries Hym. Eur. p. 672; Bres. Fung. Trid. I, p. 24, pl 28; Coker p. 135, pl. 46, 47, 86; Ricken Vademecum, nr. 1687; Sacc. Syll. VI, 703. *Syn. Cl. rufo-violaceus* Barla Champ. Nice p. 87, pl. 41, fig. 3-13; *Cl. decolorans* Karsten Symbolae ad Myc. Fenn. 32: 10; *Cl. aurea* var. *fennica* Cost. et Duf. p. 170.

Paddenstoel tot 15 cm hoog en 10 cm breed. Stronk knolvormig tot 5 cm hoog en breed, aan de basis wit, verder jong zijnde, fraai lila gekleurd, welke kleur bij het ouder worden iets verdwijnt. Vertakkingen dicht-ineen, dof okergeel (volgens Coker, smoky), donkerder wordend, rond; eindvertakkingen gepunt en deze punten bij jonge

exx. ook fraai lila gekleurd. Vleesch van den stronk wit, smaak- en reukeloos. Basidiën 4-sporig. Sporen gemiddeld $8 \times 4\mu$, iets ruw, in de massa okergeel, onder 't microscoop lichtgeel.

De paddenstoel is door den lila stronk en dito punten der vertakkingen, de dof-okerkleurig vertakkingen zeer typisch! Zij werd mij den 24sten Sept. 1926 gezonden door Mr. A. Th. ten Houten, door hem gevonden in 't Woold te Winterswijk. De voor de Fl. Bat. afgebeelde exx. zijn van een nazending van die plaats in Oct.

Tremellaceae.

Exidia.

E. viscosa (Berk.) Rea p. 735; Boud. Icon. t. 180, (*Tremella*); Berk., Outl. p. 288; Fries Hym. Eur. p. 691; Sacc. Syll. VI, p. 785; Flora Batav. tab. 2116 a.

Paddenstoel uitgespreid op rottend hout en takken, groote tot 20 cm lange, gelatineuse plakaten vormend van gekroesden, bobbeligen vorm. Kleur jong bruinachtig, bij rijpheid grijswit met een violette tint. Basidiën $12-16\mu$ lang en breed met 4 sterigmen, die geled en tot 100μ lang zijn.

De sporen zijn gekromd, granulair, $9-17 \times 6-7\mu$.

Terecht heeft Rea haar wegens de gearceerde sporen tot de *Exidia*'s en niet bij de *Tremella*'s ondergebracht.

Deze soort werd mij den 2den Maart gebracht uit den tuin van het St. Will. College te Katwijk a. d. Rijn door A. M. Scholte S. J., die haar daar het geheele jaar door vindt.

Leiden, 's-Rijksherbarium.

CATH. COOL.